

PH - Poul Henningsen

Udarbejdet af Mette Bech, Absalon

Målgruppe: 8.-10. klasse, Ungdomsuddannelser, Voksenuddannelser

PH - Poul Henningsen

Beskrivelse

"PH" eller Poul Henningsen (1894-1967) fødes til oprør, for hans mor er den kontroversielle forfatter Agnes Henningsen, der til stor forargelse for samtiden får barnet med sin elsker, forfatteren Carl Ewald, selv om hun er gift og har børn med en anden mand. PH bliver håndværker, og da han i 1926 slår igennem med sin PH-lampe, bliver han hurtigt velhavende og kan forfølge sin store interesse: at skrive. Han revolutionerer den danske revy med provokerende og dybsindige tekster, og hans kulturradikale journalistik skaber ham mange fjender. Hans Danmarksfilm for Udenrigsministeriet rækkes ned af den højreorienterede og nationaltsindede presse som "udansk" i 1935, men i dag er det svært at se, hvorledes det smukke portræt af Danmark har kunnet provokere nogen. Udenrigsministeriet trækker straks filmen tilbage for bl.a. ikke at provokere den store nazistiske nabo mod syd. Stadig flere bliver urolige for, hvorledes Nazityskland vil reagere på PH's antinazistiske udfald, men da tyskerne besætter Danmark i 1940, bliver PH's spidsfindige revytekster folkeje, for alle forstår visernes skjulte antinazistiske budskab (fx "Man binder os på mund og hånd"). I 1943 er PH så tæt på at blive anholdt af tyskerne, at han må flygte med sin familie til Sverige. Efter krigen gør PH sig igen upopulær ved at fordømme den danske hævnmentalitet og kæmpe for en anstændig behandling af tyske flygtninge. Fra 1950'erne bekæmper han den materialistiske forbrugerkultur, som ensretter os fuldstændig, og han grundlægger forbrugerbladet "Tænk", som skal afsløre industriens løgne.

Pædagogisk note

Til denne film er der lavet en pædagogisk vejledning til voksne kursister, der skal lære dansk. Vejledningen sætter fokus på lytning, læsning (ved danske undertekster), ordforråd, historisk forståelse og kultur- og samfundsforståelse. Ideerne i den pædagogiske vejledning rummer forslag til arbejdet med tv-udsendelsen før, under og efter tv-udsendelsen vises for kursisterne. Der arbejdes med følgende Poul Henningsen - ord og udtryk: en forargelse; at sjofle; en revyvis; en anmelder; en gadedreng; vittig; berygtet; anstændig; de gamle dyder; en åbenbaring; at ryge i totterne på hinanden; beruset; at få ordene ud over rampen; at gøre op med noget (den gamle revy); at fornærme nogen; at foretage sig dristige ting; en perfid fjende; et nationalt klenodie; en øretæve; samarbejdspolitikken; retsopgøret; med tilbagevirkende kraft; indføling; forhutlet; en landsforræder; lumsk; tæv; ryglapperi.

Kapiteloversigt og kapitelindhold

Kapitelsæt: Poul Henningsen - arbejdsspørgsmål og facitliste

01:	Hvem var Poul Henningsens mor? Hvordan var hun speciel?	00:01:25
	Agnes Henningsen. Hun var en frisindet forfatterinde, der havde født PH uden for ægteskab og dermed var vant til omverdenens forargelse og modvind.	
02:	Hvordan blev Poul Henningsen rig så han fik tid til at gøre det han ville?	00:02:15
	Gennem design og salg af sine lamper.	
03:	Hvordan var Poul Henningsen som anmelder på Politiken (hvilke adjektiver anvendes)?	00:03:00
	Berygtet, fræk, morsom, vittig.	
04:	Hvad mente PH om Josephine Baker og hvorfor appellerede hun til ham?	00:03:35
	Josephine Baker var et uforfalsket opgør med de gamle dyder og derfor appellerede hun til PH.	
05:	Hvad skrev han i anmeldelsen om hende?	00:04:28
	Han skrev om hende som en åbenbaring af naturlighed, krop og rytme.	

-
06:	Hvilken betydning fik hans anmeldelse for hendes show?
Den gjorde showet til en succes.	00:04:48
07:	Hvem fik PH et mangeårigt samarbejde med på den danske revyscene? Og hvordan gik deres første møde?
Liva Weel. Deres første møde var dramatisk og de blev uvenner øjeblikkeligt.	00:04:57
08:	Hvordan ændrer PH den danske revy-genre – og hvad vil han opnå med revyen?
Han skaber en handlingsrevy/meningsrevy i stedet for ren underholdning, fordi han gerne vil provokere folk til at tænke selv.	00:06:52
09:	Hvad mener Hans Hertel med at PH havde "det grandiose selv"?
Han mangler indføling, træder folk over tæerne og opfatter sig selv som bedre end andre mennesker, så han foretager sig drastiske og dristige ting, som andre ikke ville gøre.	00:07:35
10:	Hvad skulle Danmarksfilmen bruges til, og hvem havde bestilt den?
Filmen skulle være en nationalfilm der skulle præsentere Danmark i udlandet. Den var bestilt af Udenrigsministeriet.	00:08:40
11:	Hvorfor blev Danmarksfilmen en fiasko?
Man ønskede sig en film med mange borgerlige, konservative og nationale symboler, fordi Danmark var presset udefra af blandt andet den voksende nazisme i Tyskland. Det var dog ikke PHs stil.	00:09:50
12:	Hvad sker der med filmen?
Filmen trækkes tilbage dagen efter premieren.	00:11:23
13:	Hvorfor bliver PH fyret fra sit job på Politiken?
PH er blevet besværlig. Han nægter at bakke op om den forsigtige kurs som Danmark vælger at lægge overfor Tyskland. Han udtrykker anti-nazistiske holdninger.	00:11:35
14:	Hvad havde den tyske censur gjort ved manuskriptet til forestillingen "Dyveke"?
De havde bortcensureret alle de viser som PH havde skrevet.	00:12:03
15:	Hvad gør PH derefter ved manuskriptet?
Han skriver teksten om så den går uden om censuren.	00:12:34
16:	Hvordan reagerede publikum på sangen "Man binder os på mund og hånd"? Hvorfor?
Publikum rejste sig spontant op, fordi de straks forstod at sangen var en modstand mod tyskerne.	00:12:45
17:	Hvad skulle der være sket med PH den 23. september 1943?
Han og hans familie skulle have været myrdet.	00:15:50
18:	Hvorfor tog han til Sverige? Hvordan kom han derover?
Fordi han flygtede fra tyskerne. Han kom til Sverige i en robåd.	00:16:18
19:	Hvad lærte PH i Sverige om det sovjetiske system?
Han lærte hvordan det totalitære regime i Sovjet ikke var bedre end nazismens i Tyskland.	00:16:48
-

-
20:	Hvad mener PH med artiklen "Nazisten i os alle"?
Han mener, at alle kan blive nazister, hvis omstændighederne er tilstede.	00:17:07
21:	Hvad mener PH om retsopgøret efter krigen?
Han mener ikke, at love med tilbagevirkende kraft er retfærdighed.	00:17:36
22:	Hvordan var forholdene for de 250.000 flygtninge som kom til Danmark efter krigen?
De var meget dårlige. De blev stuvet sammen i skoler, fabrikshaller og barakker under forfærdelige forhold – fx for lidt mad, opvarmning og hygiejne og med høj børnedødelighed.	00:19:04
23:	Hvad gjorde Poul Henningsen ved det?
Han skrev en serie på 4 kontroversielle kronikker i Politiken om de tyske flygtnings forhold.	00:19:53
24:	Hvilken betydning fik Poul Henningsens indsats for de tyske flygtninge?
Forholdene i lejrene bliver bedre.	00:20:25
25:	Hvorfor kaldte hans mor Agnes Henningsen ham for Jesus?
Fordi han sagde ja til alle mennesker der kom og fik dem til at føle sig bedre, klogere og mere geniale end ellers.	00:21:28
26:	Hvorfor ser PH masseindustrien i 50'erne som en fjende?
Fordi den fører forbrugerisme, konformisme, ensretning og fjernstyring fra industri og medier med sig. Han synes samfundet er mere ufrit og demokratiet mere truet end under nazismen.	00:22:44
27:	Hvilket blad redigerede han i tre år i 60'erne? Hvad skrev bladet om?
Forbrugerbladet Tænk der handlede om forbrugeroplysning.	00:24:00
28:	Hvad sagde han om succes og fiasko i forbindelse med sin 70-års fødselsdag?
Succes kommer af sig selv, mens fiasko er noget man skal arbejde længe på.	00:25:01
29:	Hvordan havde han det med at blive rost?
Han kunne ikke lide stilheden forbundet med manglende kritik eller rygklapperiet.	00:25:35
30:	Hvad siger han om de "skyldige ting" og "de uskyldige ting"? Hvad mener han med det?
De skyldige ting er de ting hvor han har villet noget og har mødt modstand. De uskyldige ting er hans succeser, hvor han har haft medvind i pressen og befolkningen. De skyldige ting er dem han tænker mest positivt om, når han tænker tilbage	00:26:00
31:	Synes du at Poul Henningsens synspunkter og holdninger har relevans i dag? Argumenter!	00:27:59
-